GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 24 oktober 2022

Voorstelnr. : Z-21-095381/D/22/260127

Onderwerp : **Beleid tegen mensenhandel gemeente Stadskanaal**

Stadskanaal, 7 oktober 2022

Beslispunten

1. De nota 'Beleid tegen mensenhandel gemeente Stadskanaal' vast te stellen;

Aan de raad

Inleiding
Mensenhandel draait om uitbuiting. Daders gebruiken slachtoffers – door geweld en bedreiging, door misleiding, of door misbruik van een kwetsbare positie – voor persoonlijk gewin. Mensenhandel wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden, die gebruik maken van legale infrastructuren. Daarom is het een vorm van ondermijnende criminaliteit. Mensenhandel is een ernstige schending van mensenrechten en van de menselijke waardigheid. Daarmee is het een van de zwaarste vormen van criminaliteit, met ernstige gevolgen voor de slachtoffers. De meest voorkomende vormen van mensenhandel in Nederland zijn seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting en arbeidsuitbuiting. Het zicht op de aard en omvang is echter nog onvolledig.

In het Regeerakkoord van het Kabinet Rutte-III is afgesproken dat de aanpak van mensenhandel intensief en geïntegreerd wordt opgepakt. Eind november 2018 is daarom het programma “Samen tegen Mensenhandel” van start gegaan, dat een nationaal plan uiteenzet voor de aanpak van mensenhandel in Nederland. In dit programma slaan de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Buitenlandse Zaken (BZ) de handen ineen. Ook is er nauw contact met maatschappelijke organisaties die dagelijks slachtoffers van mensenhandel begeleiden, met politie, het Openbaar Ministerie (OM) en gemeenten.
De ambities van dit landelijke programma zijn het voorkomen van slachtofferschap, het beter in beeld krijgen van slachtoffers en hen de ondersteuning bieden die zij nodig hebben en het aanpakken en frustreren van daders. Dit betekent dat meer professionals in staat moeten zijn om mensenhandel te signaleren en dat het maatschappelijk bewustzijn rondom mensenhandel versterkt moet worden, met name over het feit dat deze schending van mensenrechten diverse vormen aanneemt en nauw verweven is met het dagelijks leven van burgers. Het is noodzakelijk dat verschillende lagen binnen de maatschappij bijdragen aan de aanpak van dit probleem. Zo moeten gemeenten beschikken over een goed, samenhangend mensenhandel beleid en dit in de praktijk uitvoeren. Vanuit de gemeenten moeten zorgcoördinatoren worden aangesteld, zodat een regionaal en landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatie wordt gerealiseerd. Ook in internationaal verband moet de aanpak van mensenhandel versterkt worden, aangezien het vaak gaat om grensoverschrijdende problematiek.

Eind 2020 is vanuit het Zorg en Veiligheidshuis gestart met *#Groningentegenmensenhandel.* Dit programma is gericht op vormgeving van een integrale regionale aanpak van mensenhandel. Daarbij is de landelijke integrale programma aanpak ‘Samen tegen mensenhandel’ van het Ministerie van Justitie en

Veiligheid als kader gebruikt. Een belangrijke leidraad is het realiseren van het Basisniveau Bestuurlijke aanpak mensenhandel[1] in de gehele provincie Groningen.

Het realiseren van integraal beleid op het gebied van mensenhandel is één van de onderdelen van het Basisniveau Bestuurlijke aanpak. Door deze beleidsontwikkeling zowel regionaal als lokaal te laten plaatsvinden worden lokale initiatieven versterkt en verplaatsingseffecten voorkomen.

In 2022 moet iedere gemeente beleid tegen mensenhandel hebben. Dit staat in het programma "Samen tegen Mensenhandel" en is ook afgesproken in het Interbestuurlijk Programma (IBP, punt 5.11), waaraan gemeenten zich hebben verbonden. Onderdeel van het beleid is het aanwijzen van een aandachtsfunctionaris mensenhandel die als aanspreekpunt binnen de organisatie fungeert.

Het beleid tegen mensenhandel gemeente Stadskanaal geeft invulling aan de aanpak van mensenhandel. Het doel van dit beleid is drieledig:
1) het voorkomen van slachtofferschap;
2) het beter in beeld krijgen van slachtoffers en hen de ondersteuning bieden die zij nodig hebben;
3) het aanpakken en tegenhouden van daders.

Beoogd effect
Het belangrijkste doel van het beleid tegen mensenhandel is dat uitbuiting niet meer voorkomt. Deze doelstelling berust op drie pijlers:

1. mensenhandel voorkomen;
2. mensenhandel bestrijden;
3. slachtoffers beschermen.

Argumenten
Op het gebied van mensenhandel wordt er regionaal en met landelijke partners samengewerkt. Onze ambitie is om slachtofferschap en daderschap te voorkomen. Om dit doel te bereiken moeten kinderen, jongeren en volwassenen weerbaar zijn tegen uitbuiting en weten hoe daarbij te handelen en bij wie ze terecht kunnen voor steun.
Daarnaast is het nodig dat professionals en vrijwilligers de risicofactoren van mensenhandel kennen bij specifieke omstandigheden en risicogroepen. Deze kennis wordt vervolgens ingezet bij preventie, vroegsignalering en interventies.
Ook willen we barrières opwerpen die het werk van mensenhandelaren belemmeren of bestraffen. Het gaat hierbij om barrières die gemeenten op kunnen werpen op de terreinen van entree en identiteit, arbeid en huisvesting. Slachtofferschap en daderschap zijn niet eenduidig van elkaar te onderscheiden en lopen soms door elkaar. Hulpverlening voor slachtoffers, maar ook voor daders is belangrijk om recidive en herhaling te voorkomen.

Voor deze problematiek is een aandachtsfunctionaris aangesteld. Deze houdt zich bezig met het oppakken van casuïstiek, heeft kennis van psychische problematiek en de routes naar de juiste hulpverlening

Juridische consequenties
In 2022 moet iedere gemeente beleid tegen mensenhandel hebben. Dit staat in het programma "Samen tegen Mensenhandel"en is ook afgesproken in het Interbestuurlijk Programma (IBP, punt 5.11), waaraan

[1] Het basisniveau bestuurlijke aanpak van mensenhandel is in samenwerking met een groot aantal partners opgesteld en dient als referentiekader en handelingsperspectief voor gemeenten om hun rol binnen de bestuurlijke aanpak van mensenhandel (verder) in te vullen. De achterliggende vraag hierbij is: ‘Wat is minimaal nodig om mensenhandel vanuit het bestuur effectief aan te kunnen pakken?’

gemeenten zich hebben verbonden. Door het beleid tegen mensenhandel gemeente Stadskanaal vast te stellen geven wij uitvoering aan deze opdracht.

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden	de heer K. Sloots
secretaris	burgemeester

RV/